

BỆNH LAO Ở VIỆT NAM

Bệnh lao vẫn là một trong những bệnh truyền nhiễm phổ biến ở Việt Nam. Hàng năm, ước tính có 17.000 trường hợp tử vong do lao tại Việt Nam, cao hơn gấp hai lần so với con số tử vong do tai nạn giao thông. Mỗi năm ước tính có 180.000 người có bệnh lao hoạt động; 5.000 trường hợp trong số đó được xác định nhiễm lao kháng đa thuốc. Thật đáng buồn khi chỉ có 52% người nhiễm lao tại Việt Nam được điều trị. Mặc dù chẩn đoán và thuốc điều trị lao được cung cấp miễn phí, tổng chi phí mà bệnh nhân gánh chịu có thể bằng một năm thu nhập ở Việt Nam; Điều này là do các chi phí nằm viện và nhu cầu bổ sung dinh dưỡng trong quá trình điều trị.

Việt Nam đã hoàn thành Mục tiêu Phát triển Thiên niên kỷ năm 2015 về giảm tỷ lệ ca nhiễm lao mới. Tuy nhiên, do nguồn ngân sách trong nước và quốc tế giảm, việc phát hiện và điều trị bệnh lao là một thách thức nghiêm trọng trong quá trình hoàn thành mục tiêu giảm tỷ lệ nhiễm và tử vong do lao được đặt ra trong Chương trình Lao Quốc gia của Việt Nam. Công tác phát hiện và quản lý các trường hợp nhiễm lao trong số các bệnh nhân có HIV cũng gặp khó khăn. Điều này đòi hỏi phải xây dựng năng lực lâm sàng, phối hợp chặt chẽ giữa hệ thống phòng chống HIV và bệnh lao hiện hành và tăng cường năng lực của các phòng thí nghiệm của hệ thống y tế từ cấp trung ương tới cấp cơ sở. Ngân sách địa phương chỉ trang trải cho các nhu cầu cơ bản, gồm thuốc và các vật phẩm xét nghiệm lao.

Dựa trên nền tảng 20 năm hỗ trợ của USAID dành cho công tác phòng chống lao ở Việt Nam, các chương trình hiện tại đang tập trung hỗ trợ Chương trình Lao Quốc gia và Cục Phòng chống HIV/AIDS thực hiện phát hiện lao sớm, cải thiện công tác điều trị bệnh lao, tăng cường mạng lưới phòng thí nghiệm và dự phòng lây nhiễm lao. Với hỗ trợ đáng kể từ USAID thông qua Kế hoạch cứu trợ khẩn cấp của tổng thống Hoa Kỳ về phòng chống AIDS (PEPFAR), Chương trình Lao Quốc gia đã mở rộng số lượng trung tâm có khả năng phát hiện và điều trị lao kháng đa thuốc và đã điều trị cho trên 3.500 bệnh nhân từ 2010 đến 2014. Xét nghiệm nhanh để xác định nhiễm lao và lao kháng đa thuốc đã được thực hiện cho hơn 22.000 trường hợp. 11.000 bệnh nhân nhiễm lao đã được phát hiện và trên 2.500 bệnh nhân được chẩn đoán nhiễm lao kháng đa thuốc. Một chiến lược quản lý mới đối với bệnh lao ở trẻ em đã được thực hiện ở 10 tỉnh với 800 bệnh nhân lao trẻ em được phát hiện năm 2014 – chiếm 53% các trường hợp lao ở trẻ em được quản lý trên 63 tỉnh, thành phố của Việt Nam.

Thông nhất với Chiến lược phòng chống lao toàn cầu của Chính phủ Hoa Kỳ trong giai đoạn 2015 – 2019, USAID sẽ tiếp tục cung cấp hỗ trợ kỹ thuật cho Chương trình Lao Quốc gia của Việt Nam trên cả bốn lĩnh vực can thiệp kỹ thuật: (1) nâng cao tiếp cận dịch vụ chất lượng cao, (2) dự phòng lây nhiễm lao, (3) tăng cường mạng lưới dịch vụ cho bệnh lao, và (4) thúc đẩy các thực hành tốt nhất để hoàn thành chiến lược của Tổ chức Y tế Thế giới về chấm dứt dịch lao toàn cầu.

